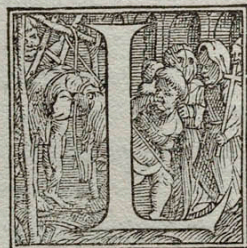

- Interioris rami & notati interior propago in ossis sacri humilior sedem, uescam & uescie ceruicem, ipsamq; penem: in mulieribus uero, in inferiorem uteri fundi regionem, & pariter in ilius ceruicem surculos diffundens.
- Hic etiam arterias appinximus, quarum sinistra ab umbilico hic inter & s ad interioriorem prius commemoratum ramum perinde pertinet, ac si uersus umbilicum ab ipso deriuaretur.
- Interioris rami & insigniti reliquum, quod ab externo ramo trunci diuisionis que supra os sacrum sit, portionem asciscens, per pubis ossis foramen in crus delabitur, inibi in musculos pubis os occupantes digestum, & suo termino cum alia arteria, que in quintum femur mouentem musculum precipue digeritur, ac mox signabitur, coit, ea sede qua & ascriptum cernis.
- Propago exterioris rami sursum ad rectum abdominis sui lateris musculum conscendens, atque præcipua ipsius sobole umbilici regionem petens, reliquos autem surculos transuersum in humilior abdominis sedem dispensans.
- Surculus transuersum secundum pubis os ad pudenda prorepens.
- Sedes exterioris rami, quæ is modo in crus delabitur, ac in uniuersum crus diffeminari incipit.
- Ramus maioris cruris petentis arteriæ in musculos propagatus, qui anteriorem femoris sedem sibi uendicant.
- Ramus ad quintum femur mouentem musculum, & eos qui internam femoris sedem occupant digestus, unoq; ipsius surculo cum illius arteriæ coiens sine, quam per pubis ossis foramen prociderediximus, ac & insigniuimus.
- Ramus in musculos posteriorem femoris sedem obtinentes deriuatus.
- Ramuli genu articuli peculiares. Hicq; grandis arteria in poplite reconditur.
- Grandis cruris arteria posteriorem tibiæ sedem petens.
- Ramus fibulæ amplexatibus musculis, præcipue autem septimo et octauo pedis mouitui oblatus.
- Arteria inter calcem & interiorem malleolum pedis inferiora subiens.
- Arteria ad pedis humiliora accedens, inter calcem & exteriorē malleolū nonnunquam reflexa.
- Ramuli tibiæ cum calcis articulo proprii.
- Propago pedis elatiora accedens.
- Arteriarum in pedis humiliori sede distributio. Subsequentibus modo duobus Capitibus non solum hæc cuius indicem absoluius, figura conuenit, sed etiam huc attinet præter crebras quinti libri & sexti & septimi figuras, ea quam huius libri fini subiungam, cuius characteribus perinde atque hæcenus fecimus, in interiori margine utemur.

VNDE ARTERIA MAGNA PRINCIPUM DUCAT, & IN QUOS RAMOS IPSA ASCENDENS PARS DIGERATUR.

Caput XII.

QUANDO in interiori margine alicubi, præterquam in duobus proximis Capitibus scribitur fig. cap. 12. ea subaudienda est, qua integram arteriæ magnæ imaginem, antequam præfens Caput proposuimus.

Non prolixā de arteriæ magnæ ortu esse disceptationem.

Arterias neq; a cerebro neq; extremis corporis partibus nasci.

ONGE minor inter medicorum ac philosophorum proceres de grandis arteriæ, quàm de uenarum neruorumq; principijs est dissensio. Hippocrates namq; Plato, Aristoteles ac Galenus pariter cor arteriarum fontem ac originem (uti sanè est) statuunt. Quippe erronea prorsus est Pelopis Galeni præceptoris sententia, arterias docens simul & uenas cum neruis e cerebro nasci: non minus sanè quàm a ueritate simul abhorret eius autoris placitum, qui spurium tractatulum de uenis, Hippocratis libro de Natura humana interiecit. Quandoquidem, ut cætera taceam, cerebrum uitalis spiritus & sanguinis feruidi ac impetu per corpus ruentis, quemadmodum cor, non est principium, ac arteria nullibi quàm ubi e corde pronascitur, amplior occurrit. Dein hæc quoque illorum dogmata improbant, qui arterias ab extremis summisq; corporis partibus non secus passim oriri arbitrantur, quàm si quis ab extremis arboris uirgulis illarum initium recenseret. Verum etiam si non philosophiæ modò, sed & medicinæ principes cor arteriarum fontem statuerint, nihilominus tamen de cordis sinu, a quo arteria pronasceretur, nonnihil inter se dissentiant, quum hi quidem

quidem ex cordis medio sinu, illi autem ex sinistro, arteriam oriri contendunt. Cæterum hæc dissensio de cordis uentriculis sinibusue potius, quàm de arteriarum origine est. ac proinde nos tantum duos cordis uentriculos enumeraturi, postposita omni controuersia ex elatiori sede sinistri sinus cordis, propter ipsius basis centrum, magnā arteriæ originem ducere attestabimur, ubi tertius uentriculus post dextrā uidelicet membranā arteriæ uenalis orificio præfata Aristoteles enumerauit, et si alia Galeni in libro de Dissectione uenarum sit sententia, nisi forte perperā Dexterioris pro Sinisterioris inibi in Galeni libro legatur. Magna igitur arteria in hoc ortu orbicularis est, ac hic ipsius amplissima sedes & durior & cartilaginosa consistit. Ipsa autem arteria simul atque enascitur, duos graciles promit surculos, qui coronæ prorsus modo cordis basim unā cum coronali uena amplectentes, cordi secundum ipsius longitudinem ramulos transfundunt, quorum plures amplioresq; inibi se offerunt, ubi cordis substantia crassior uisitur. est autē id potissimum in ea cordis sede, ubi sinistrum ipsius sinum continet, & quā septum utrisque sinibus comune porrigitur. Coronaliū arteriarum ortus post membranas consistit, quas resumptionem spiritus sanguinisq; ex ipsa arteria in sinistrum cordis sinum prohibere, in sexto libro ostendam. Verum & si coronaliū arteriarum par quodammodo sit amplitudo, ea tamen amplior longiorq; cernitur, quæ ex dextro magnæ arteriæ orificij latere originem ducit. una namq; hinc à tergo dextræ membranæ pronascitur, altera autē à posteriori eius orificij sede principium sibi uendicat, à tergo posterioris membranæ à sinistree interiori membranæ tergo nulla pronascitur. Postq; uerò magna arteria coronales deprøpsit, à cordis basis centro sursum quodāmodo sub uenæ arterialis caudice conscendit, ac cordis inuolucrum perforās bipartito scinditur, ac unam ipsius partē, quæ grandior est, deorsum ad quintā thoracis uertebra, & deinde per reliquā dorsi sedem detorquet, in omnes quæ cordi subsunt regiones ramos exhibituram. At minor pars supra cor repositis sedibus distribuenda sursum properat, ac statim in progressu asperæ arteriæ innitens, ac uenæ cauæ inter membranas thoracem intersepientes subfrata, ex sinistro ipsius latere ramum distribuit oblique sursum ad primam sinistri lateris costam exporrectum, qui quidem quā pulmōni accumbit atque sinistræ thoracem intersepienti membranæ alligatur, nullas deriuat propagines: uerum simul atq; primam thoracis attingit costam, ab humiliori ipsius sede propaginem deorsum diffundit, quæ costarum radicibus atensa, in tria quatuor superiorum costarum sinistri lateris interualla singulas soboles spargit: à quibus rursum in dorsalem medullam, & musculos thoraci uertebriq; hic instratos excurrunt. Cæterum ab elatiori sede eius oblique ad primam costam conscendens rami, alia enascitur propago nuper commemorata multo amplior, quæ ad septimæ ceruicis uertebrae latus oblique repens, in huius lateris transuersi processus foramen se inserit, ac deinde per transuersorum reliquarum uertebrearum processuum foramina conscendens, perinde atque hæc excurrens uena digeritur. Nam in progressu dorsali medullæ surculos deriuat ea subingredientes foramina, quæ neruis emittendis rerum Opifex exculpit. Deinde & musculis ceruicem hic occupantibus ab illa propagine ramuli quoque sparguntur. Quod uerò eius reliquum est, simul cum comite uena per foramen in posteriori sede sinistri capituli occipitis ossis insculptum, caluariam subit, atque in sinistrum duræ cerebri membranæ sinum exhauritur. Præter hanc propaginem uertebri exporrectam, arteria quam oblique ad primam sinistri lateris costam contendere diximus, alia ab anteriori ipsius sede pullulat propago, obliquiori ductu pariter superiora anteriora que petens. Hæc etenim pectoris ossis summum accedens, ac sinistræ thoracem intersepientis membranæ adhærens, decliuis perfertur secundum pectoris ossis sinistrum latus, quā ipsi costarum coarctantur cartilagines. Hæc propago in eosdem omnino ramos digeritur, in quos uenam hæc repentem dispensari retulimus, præterquam quod nullæ soboles à præfenti propagine cutē accedant, nisi forsitan obscurissimæ in mamillæ corpus pertingant. Quā enim hæc arteriæ propago pectoris ossi exporrigitur, uerarum costarum cartilaginum interuallum ramos offert, à quibus alij ramuli in musculos assurgunt cartilaginibus incumbentes. Deinde & ab hac propagine in sui lateris membranā quæ thoracis amplitudinem intersepit, & in glandium in iugulo repositum, surculi mittuntur. Quod autem ipsius reliquum est, secundum sinistrum mucronatæ cartilaginis latus thoracis cavitatem ingreditur, & recto hic abdominis musculo subnatum, ad umbilici quodāmodo regionem procedit, in progressu utriusq; ad partes abdominis ramulos offerens, & iuxta umbilicum in plures dissectum soboles alterius arteriæ terminos respicit, quam huc ab imo sursum contendere docebimus. Vbi arteria oblique ad primam protensa costam, hæcenus commemoratas edidit propagines, sinistram adiura axillam, & musculum perforatura dorsi motorum secundi parvis sinistrum, ab ipsius elatiori parte priusquam e thorace penitus labitur, notatū etiā dignæ magnitudinis.

Arterie ortus sedes.

Coronales arteriæ.

Caudicis arteriæ bipartitiæ.

Ascendens partis series, ac primum arteriæ ad sinistram lateris primam costā oblique tendens.